

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

26 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Diaconu Iurie,

Judecători – Guzun Ion, Catan Liliana, Mardari Dumitru și Ghervas Maria,

      judecând, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de către Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei populare a raionului Lipcani din 05 septembrie 1960, în privința lui

Buga Valentin Xxxxx, născut în anul xxxxxx,
originar și domiciliat în s. Xxxxx, r-nul Xxxxx.

Asupra recursului în anulare, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei populare a raionului Lipcani din 05 septembrie 1960, Buga Valentin a fost condamnat în baza art. 17 alin. (2) al Legii „Cu privire la răspunderea penală pentru infracțiuni contra statului” (redacția an. 1958) la 5 ani privațiune de libertate.

Buga V. fiind recunoscut apt de serviciul militar activ în forțele armatei sovietice și primind citația pentru a se prezenta la 13 august 1960 la Centrul de recrutare a comisariatului raional Lipcani, intenționat, în scopul eschivării de la încorporare în serviciul militar activ din motive religioase, nu s-a prezentat în ziua respectivă la comisariatul militar, invocând refuzul prin convingerile sale religioase.

În cadrul ședinței de judecată inculpatul Buga V. și-a recunoscut pe deplin vinovăția în cele incriminate.

2. Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, a declarat recurs în anulare, în care, invocând prevederile art. 452 alin. (1), 453 alin. (1) Cod de procedură penală, solicită casarea sentinței Judecătoriei populare a raionului Lipcani din 05 septembrie 1960, cu încetarea procesului penal în privința lui Buga V. în baza art. 17 alin. (2) al Legii

„Cu privire la răspunderea penală pentru infracțiuni contra statului” (redacția an. 1958) și reabilitarea lui în temeiul art. 3 din Legea Republicii Moldova din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, inclusiv cele care au fost condamnate pentru eschivare din motive religioase de la înrolare în rândurile armatei roșii.

În speță, hotărârea de condamnare în privința inculpatului Buga V. pentru eschivare de la înrolare în rândurile armatei roșii este afectată de un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, întrucât a fost încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil.

Din acest motiv, hotărârea judecătorească în cauză, urmează a fi casată, cu încetarea procesului penal în privința lui Buga V. în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală.

4. Judecând recursul nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat urmează a fi admis cu casarea hotărârii judecătorești atacate, încetarea procesului penal în partea condamnării în baza art. 17 alin. (2) al Legii „Cu privire la răspunderea penală pentru infracțiuni contra statului” (redacția an. 1958) și reabilitarea condamnatului din următoarele considerente.

Hotărârile irevocabile de condamnare pot fi atacate cu recurs în anulare, în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, numai în cazurile prevăzute în art. 453 Cod de procedură penală, adică în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Reieșind din norma art. 6 alin. (1) pct. 44) Cod de procedură penală, viciul fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată este o încălcare esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

Conform art. 3 lit. a) din Legea Republicii Moldova din 08 decembrie 1992, cu modificările ulterioare, privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și cetățenii Republicii Moldova, supuși represiunii politice pe teritoriul altui stat, pentru trădare de patrie.

Potrivit art. 5³ al Legii nominalizate recursurile în anulare se examinează de către Curtea Supremă de Justiție în modul stabilit de Codul de procedură penală pentru examinarea recursurilor în anulare.

Împrejurările expuse denotă clar că erorile de drept comise de instanța de fond în cadrul judecării cauzei penale respective, adică sfidarea vădită a drepturilor și libertăților fundamentale ale condamnatului, constituie un viciu fundamental, care a afectat hotărârea atacată, în concluzie este necesar conform art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, de casat sentința atacată cu încetarea procesului penal, fiindcă există circumstanțe care exclud tragerea lui Buga V. la răspundere penală.

Prin urmare, procesul penal în privința lui Buga V. urmează a fi încetat în partea condamnării lui în baza art. 17 alin. (2) al Legii „Cu privire la răspunderea penală pentru infracțiuni contra statului” (redacția an. 1958), cu reabilitarea lui potrivit art. 3 lit. a) al Legii Republicii Moldova din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, inclusiv cele care au fost condamnate pentru eschivare din motive religioase de la înrolare în rândurile armatei roșii.

5. Din aceste motive, în temeiul art. 457, 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Admite recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, casează sentința Judecătoriei populare a raionului Lipcani din 05 septembrie 1960, în privința lui **Buga Valentin Xxxx** cu încetarea procesului penal în baza învinuirii pe art. 17 alin. (2) al Legii „Cu privire la răspunderea penală pentru infracțiuni contra statului” (redacția an. 1958), și reabilitarea lui.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecători

Guzun Ion

Catan Liliana

Mardari Dumitru

Ghervas Maria